

## I. DISPOSICIONS GENERALS

### CAP DE L'ESTAT

**5708** *Llei 5/2011, de 29 de març, d'economia social.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei  
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat i jo sanciono la Llei següent.

PREÀMBUL

I

El marc històric de naixement del concepte modern d'economia social s'estructura a través de les primeres experiències cooperatives, associatives i mutualistes que sorgeixen des de finals del segle XVIII i es desenvolupen al llarg del segle XIX en diferents països d'Europa (Anglaterra, Itàlia, França o Espanya). A partir d'aquest concepte tradicional d'origen vuitcentista que engloba les cooperatives, mutualitats, fundacions i associacions, es van anar succeint, en la dècada dels anys 70 i 80 del segle passat i en diferents països europeus, declaracions que caracteritzen la identificació de l'economia social entorn de diferents principis. D'aquesta manera, a França la «Charte de l'économie sociale» defineix el terme d'economia social com «el conjunt d'entitats no pertanyents al sector públic que, amb funcionament i gestió democràtics i igualtat de drets i deures dels socis, practiquen un règim especial de propietat i distribució dels guanys, utilitzant els excedents de l'exercici per al creixement de l'entitat i millora dels serveis a la comunitat». En aquest mateix sentit, el «Conseil Wallon de l'Économie sociale» fa el mateix a Bèlgica.

El 1992 el Comitè Econòmic i Social Europeu va presentar tres propostes de Reglament d'Estatuts de l'Associació Europea, de la Cooperativa Europea i de la Mutualitat Europea. D'aquestes iniciatives va arribar a terme el Reglament pel qual s'aprova l'Estatut de la Societat Cooperativa Europea (Reglament CE 1435/2003 del Consell, de 22 de juliol de 2003) i la Directiva per la qual es completa l'Estatut de la Societat Cooperativa Europea pel que fa a la implicació dels treballadors (Directiva 2003/72/CE del Consell, de 22 de juliol). El Reglament caracteritza les cooperatives com a agrupacions de persones que es regeixen per principis de funcionament específics diferents dels d'altres agents econòmics, caracteritzats per la primacia de la persona. Aquesta primacia de la persona es reflecteix en disposicions específiques relatives a les condicions d'adhesió, renúncia i exclusió de les sòcies i els socis; en la regla una persona, un vot, i en la impossibilitat que els seus integrants exerceixin un dret sobre l'actiu de la societat cooperativa.

La Carta de principis de l'economia social el 2002 de la Conferència Europea de Cooperatives, Mutualitats, Associacions i Fundacions (CEP-CEMAF), antecessora de l'actual Associació Europea d'Economia Social (Social Economy Europe), introdueix en el cabal comunitari un conjunt de principis que permeten plasmar una realitat diferenciada de les entitats de l'economia social, com ara la primacia de la persona i de l'objecte social sobre el capital, l'adhesió voluntària i oberta, el control democràtic pels seus integrants, conjunció dels interessos de les persones usuàries i de l'interès general, defensa i aplicació dels principis de solidaritat i responsabilitat, autonomia de gestió i independència respecte dels poders públics i el destí dels excedents a la consecució d'objectius a favor del desenvolupament sostenible, de l'interès dels serveis als seus integrants i de l'interès social. Aquesta realitat palpable i concreta ha transcendit posteriorment a l'àmbit comunitari en el mateix Parlament Europeu, per mitjà de l'Informe 2008/2250 (INI) de 26 de gener de

2009 o en el mateix Comitè Econòmic i Social Europeu, a través de diferents dictàmens, com «Economia social i mercat únic» l'any 2000, o més recentment el dictamen de «Diferents tipus d'empreses» de l'any 2009. En vista del que s'exposa, el dret comparat il·lustra, per tant, la tendència dels països a l'establiment d'un marc jurídic de suport i reconeixement de l'economia social com a activitat econòmica diferenciada que requereix accions substantives de suport i foment públic.

## II

A Espanya, resulta d'interès destacar el substrat jurídic en el qual es fonamenten les entitats de l'economia social que obté el rang més alt derivat dels articles de la Constitució espanyola. Així passa en diversos articles que fan referència, de forma genèrica o específica, a alguna de les entitats d'economia social, com és l'article 1.1, l'article 129.2 o la mateixa clàusula d'igualtat social de l'article 9.2, i altres articles concrets com el 40, el 41 i el 47, que plasmen el fort arrelament de les entitats esmentades en el text constitucional.

A partir de l'any 1990, a Espanya, l'economia social comença a tenir un reconeixement exprés per part de les institucions públiques, en ocasió de la creació de l'Institut Nacional de Foment de l'Economia Social (INFES), per la Llei 31/1990, de 27 de desembre. Aquest institut va substituir l'antiga Direcció General de Cooperatives i Societats Laborals del Ministeri de Treball i Seguretat Social, i entre els seus objectius, hi va figurar el foment de les entitats d'economia social i per això va crear en el seu si el Consell. Una vegada desaparegut l'institut l'any 1997, les seves funcions van ser assumides per la Direcció General del Foment de l'Economia Social i del Fons Social Europeu. La Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, incorpora el Consell per al Foment de l'Economia Social com a òrgan assessor i consultiu per a les activitats relacionades amb l'economia social, que va ser desenvolupat pel Reial decret 219/2001, de 2 de març, sobre organització i funcionament del Consell. Aquest Consell, per tant, es configura com la institució que dota de visibilitat el conjunt d'entitats de l'economia social.

A més, i a causa de la descentralització competencial que caracteritza el sistema territorial de l'Estat, existeixen diverses normes substantives de les diferents entitats de l'economia social la regulació de les quals també s'ubica en l'àmbit autonòmic, i dóna lloc a l'existència d'institucions similars en el si de les comunitats autònomes que reforcen la visibilitat institucional de les diferents entitats que s'incardinen en el sector esmentat.

Les societats cooperatives, en les seves diferents modalitats, i entre elles, les de treball associat, consum, habitatge, agràries, serveis, mar, crèdit, ensenyament, sanitàries, assegurances, de transport, les societats laborals, les associacions, fundacions i mutualitats, les empreses d'inserció, els centres especials d'ocupació, les societats agràries de transformació i les confraries de pescadors comparteixen els principis orientadors de l'economia social. Totes aquestes entitats es veuen reflectides de forma directa o indirecta en els esmentats articles de la Constitució espanyola i reuneixen els principis que els atorguen un caràcter diferencial i específic respecte a un altre tipus de societats i entitats de l'àmbit mercantil. A més, existeix una dinàmica viva de les entitats de l'economia social que fa que conflueixin diferents entitats singulars que també participen dels mateixos principis que les anteriors.

Aquest ric cabal es completa amb un catàleg d'entitats potencials que es poden adscriure a l'economia social, però sempre que aquestes figures estiguin delimitades als principis que determinen una peculiaritat intrínseca en valors i perfectament delimitades en la seva configuració específica.

Existeixen diferents iniciatives destacables que coincideixen en la necessitat d'aprovar una Llei d'economia social. D'una banda, la demanda de la Confederació Empresarial Espanyola de l'Economia Social (CEPES) amb una proposta de text articulat i, d'altra banda, els treballs realitzats per la Subcomissió Parlamentària del Congrés dels Diputats, que va estar en funcionament des del març de l'any 2007 fins al final d'aquell any, i l'objectiu del qual era l'estudi de la situació de l'economia social a Espanya i proposar actuacions per fomentar-la.

D'altra banda, la necessitat d'aprovar una Llei de l'economia social connecta directament amb els principis que inspiren i els objectius que persegueix la Llei d'economia sostenible, en la mesura que l'economia social és, en certa manera, precursora i està compromesa amb el model econòmic de desenvolupament sostenible, en la seva triple dimensió econòmica, social i mediambiental.

El Govern de la Nació, per mitjà del Consell per al Foment de l'Economia Social i amb l'acord de CEPES, va designar una Comissió independent de persones expertes, que l'octubre de 2009 va finalitzar els treballs d'elaboració d'estudi d'una Llei de l'economia social. Partint de l'informe de la Comissió esmentada i de la proposta de CEPES, es va elaborar un text comú que té el suport de gran part del sector. A més, en el procés d'elaboració del projecte han estat informades les comunitats autònomes, a través de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Afers Laborals del dia 29 d'abril de 2010, i el mateix Consell per al Foment de l'Economia Social que en la seva reunió plenària del dia 29 d'abril de 2010 va manifestar el seu acord majoritari al text.

### III

L'objectiu bàsic de la Llei és configurar un marc jurídic que, sense pretendre substituir la normativa vigent de cada una de les entitats que conforma el sector, suposi el reconeixement i millor visibilitat de l'economia social, atorgant-li més seguretat jurídica per mitjà de les actuacions de definició de l'economia social i establint els principis que han de recollir les diferents entitats que la formen. Partint d'aquests principis es recull el conjunt de les diverses entitats i empreses que preveu l'economia social. Així mateix, es reconeix com a tasca d'interès general la promoció, estímul i desenvolupament de les entitats de l'economia social i de les seves organitzacions representatives. A més, es recull la importància de la interlocució dels poders públics amb les organitzacions que representen les diferents entitats que componen l'economia social, pròpies per la seva figura jurídica i activitat, es subratlla el paper a exercir per les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives del sector i es restaura amb l'encaix jurídic més encertat el Consell per al Foment de l'Economia Social com a òrgan assessor i consultiu vinculat al Ministeri de Treball i Immigració, que es vincula al sector mitjançant aquesta Llei, ja que anteriorment estava incardinat en la legislació estatal de societats cooperatives.

El projecte de Llei consta de nou articles, set disposicions addicionals, dues disposicions transitòries i quatre disposicions finals.

L'article 1 marca l'objecte de la Llei, que és l'establiment d'un marc jurídic comú per al conjunt de les entitats que conformen el sector de l'economia social i de les mesures de foment que li són aplicables; donant-ne compliment, l'article 2 versa sobre el concepte i la denominació de l'economia social. L'article 3 fixa com a àmbit d'aplicació de la Llei el de les entitats de l'economia social que actuïn a l'Estat, però sense perjudici de les competències assumides per les comunitats autònomes.

L'article 4 presenta els quatre principis orientadors i comuns a totes les entitats de l'economia social, que són les que recull l'article 5, sigui mitjançant la seva denominació directa i en els termes de l'apartat u, o per mitjà del procediment que reclull l'apartat dos del precepte esmentat. L'article 6 regula el catàleg d'entitats de l'economia social, que ha de ser elaborat i actualitzat pel Ministeri de Treball i Immigració amb l'informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, i no té caràcter constitutiu en cap cas.

L'article 7 recull els principis de representació de les entitats de l'economia social, i els criteris de representativitat de les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives. Per la seva part, l'article 8 compleix un altre dels objectius de la Llei: el reconeixement del foment i la difusió de l'economia social.

Finalment, l'article 9 regula en aquesta Llei el Consell per al Foment de l'Economia Social, òrgan assessor i consultiu en la matèria, amb l'establiment de les seves funcions.

La disposició addicional primera regula la informació estadística sobre les entitats de l'economia social i la disposició addicional segona es refereix al finançament de les actuacions previstes en l'àmbit estatal.

La disposició addicional segona regula els mitjans de finançament de les actuacions de promoció, difusió i formació a les quals es refereix l'article 8.3 i del funcionament del Consell per al Foment de l'Economia Social.

La disposició addicional tercera clarifica la naturalesa de l'Organització Nacional de Cecs Espanyols (ONCE) com a corporació de dret públic la normativa específica de la qual li confereix la consideració d'entitat singular d'economia social.

La disposició addicional quarta recull la necessitat que el Govern integri les empreses de l'economia social en les estratègies per a la millora de la productivitat.

La disposició addicional cinquena estableix que el Govern ha d'enviar al Congrés dels Diputats, en un termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la Llei, un informe sobre els seus efectes.

Hi ha dues disposicions transitòries. La disposició transitòria primera manté l'aplicació de la disposició addicional segona de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, fins que no es desplegui reglamentàriament l'article 9.5 d'aquesta Llei.

La disposició transitòria segona possibilita a les cooperatives d'habitatges l'alienació o l'arrendament a tercers no socis dels habitatges de la seva propietat iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei.

Per la seva banda, la disposició final primera determina els títols competencials d'aquesta norma, que constitueix legislació bàsica, dictada a l'empara de l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat les «bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica», llevat del que disposen els articles 8.3 i 9, que correspon a la competència d'autoorganització de l'Estat, així com el que preveu la disposició addicional primera, que s'empara en la competència exclusiva atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.31a de la Constitució, en matèria d'«estadística per a fins estatals».

La disposició final segona habilita el Govern per dictar les disposicions d'aplicació i desplegament necessàries.

Finalment, la disposició final quarta preveu una «vacatio legis» d'un mes, termini que es considera adequat perquè entri en vigor.

## Article 1. *Objecte.*

La present Llei té per objecte establir un marc jurídic comú per al conjunt d'entitats que integren l'economia social, amb ple respecte a la normativa específica aplicable a cada una d'aquestes, així com determinar les mesures de foment a favor seu en consideració als fins i principis que els són propis.

## Article 2. *Concepte i denominació.*

Es denomina economia social el conjunt de les activitats econòmiques i empresarials, que en l'àmbit privat porten a terme les entitats que, de conformitat amb els principis recollits a l'article 4, persegueixen sigui l'interès col·lectiu dels seus integrants, sigui l'interès general econòmic o social, o tots dos.

## Article 3. *Àmbit d'aplicació.*

Sense perjudici de les competències que puguin correspondre a les comunitats autònomes, l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei s'estén a totes les entitats de l'economia social que actuïn dins de l'Estat.

## Article 4. *Principis orientadors.*

Les entitats de l'economia social actuen sobre la base dels principis orientadors següents:

a) Primacia de les persones i del fi social sobre el capital, que es concreta en gestió autònoma i transparent, democràtica i participativa, que porta a prioritzar la presa de decisions més en funció de les persones i les seves aportacions de treball i serveis prestats

a l'entitat o en funció del fi social, que en relació amb les seves aportacions al capital social.

b) Aplicació dels resultats obtinguts de l'activitat econòmica principalment en funció del treball aportat i servei o activitat realitzada per les sòcies i socis o pels seus membres i, si s'escau, al fi social objecte de l'entitat.

c) Promoció de la solidaritat interna i amb la societat que afavoreixi el compromís amb el desenvolupament local, la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la cohesió social, la inserció de persones en risc d'exclusió social, la generació de feina estable i de qualitat, la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i la sostenibilitat.

d) Independència respecte als poders públics.

#### Article 5. *Entitats de l'economia social.*

1. Formen part de l'economia social les cooperatives, les mutualitats, les fundacions i les associacions que portin a terme activitat econòmica, les societats laborals, les empreses d'inserció, els centres especials d'ocupació, les confraries de pescadors, les societats agràries de transformació i les entitats singulars creades per normes específiques que es regeixin pels principis que estableix l'article anterior.

2. Així mateix, poden formar part de l'economia social les entitats que realitzin activitat econòmica i empresarial, les regles de funcionament de les quals responguin als principis enumerats a l'article anterior, i que siguin incloses en el catàleg d'entitats que estableix l'article 6 d'aquesta Llei.

3. En tot cas, les entitats de l'economia social s'han de regular per les seves normes substantives específiques.

#### Article 6. *Catàleg d'entitats d'economia social.*

El Ministeri de Treball i Immigració, amb l'informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, i en coordinació amb les comunitats autònomes, ha d'elaborar i mantenir actualitzat un catàleg dels diferents tipus d'entitats integrants de l'economia social, tenint en compte els principis establerts a la present Llei i de forma coordinada amb els catàlegs existents en l'àmbit autonòmic.

Els catàlegs d'entitats d'economia social han de ser públics. La publicitat s'ha de fer efectiva per mitjans electrònics.

#### Article 7. *Organització i representació.*

1. Les entitats de l'economia social poden constituir associacions per a la representació i defensa dels seus interessos, i aquestes es poden agrupar entre si, d'acord amb el que preveu la seva normativa específica o, si s'escau, a la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

2. Les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives són les que compleixen els requisits següents:

a) Agrupar almenys la majoria de tipus d'entitats que preveu l'article 5 d'aquesta present Llei.

b) Representar, almenys, el vint-i-cinc per cent del total de les empreses o entitats associades directament o a través d'organitzacions intermèdies a les confederacions intersectorials que concorrin al procediment de representativitat, sempre que les confederacions compleixin el requisit de la lletra a).

c) Representar, en almenys la majoria dels tipus d'entitats de l'article 5 que agrupi la confederació corresponent, com a mínim, el quinze per cent del total de les entitats o empreses de cada tipus associades a les confederacions intersectorials que concorrin al procediment de representativitat; s'entenen com a concurrents les confederacions que hagin complert els requisits de les lletres a) i b).

3. Les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives han de tenir representació en els òrgans de participació institucional de l'Administració General de

l'Estat que s'ocupin de les matèries que afecten els seus interessos econòmics i socials. De la mateixa manera, han de tenir representació en els òrgans de l'Administració General de l'Estat les organitzacions d'àmbit estatal que agrupin majoritàriament les entitats de l'economia social, en totes aquelles activitats de representació que els siguin pròpies per la seva naturalesa jurídica i activitat.

4. Així mateix, les organitzacions, federacions o confederacions representatives de cada comunitat autònoma han de tenir representació en els òrgans de participació institucional de les administracions de les comunitats autònomes que s'ocupin de les matèries que afecten els seus interessos econòmics i socials, en la forma en què ho prevegin les comunitats autònomes.

#### Article 8. *Foment i difusió de l'economia social.*

1. Es reconeix com a tasca d'interès general la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les entitats de l'economia social i de les seves organitzacions representatives.

2. Els poders públics, en l'àmbit de les seves competències respectives, tenen com a objectius de les seves polítiques de promoció de l'economia social, entre d'altres, els següents:

a) Remoure els obstacles que impedeixin l'inici i el desenvolupament d'una activitat econòmica de les entitats de l'economia social. Per a això s'ha de prestar una atenció especial a la simplificació de tràmits administratius per a la creació d'entitats de l'economia social.

b) Facilitar les diverses iniciatives d'economia social.

c) Promoure els principis i valors de l'economia social.

d) Promocionar la formació i readaptació professional en l'àmbit de les entitats de l'economia social.

e) Facilitar l'accés als processos d'innovació tecnològica i organitzativa als emprenedors de les entitats d'economia social.

f) Crear un entorn que fomenti el desenvolupament de les iniciatives econòmiques i socials en el marc de l'economia social.

g) Involucrar les entitats de l'economia social en les polítiques actives d'ocupació, especialment a favor dels sectors més afectats per la desocupació, dones, joves i aturats de llarga durada.

h) Introduir referències a l'economia social en els plans d'estudi de les diferents etapes educatives.

i) Fomentar el desenvolupament de l'economia social en àrees com el desenvolupament rural, la dependència i la integració social.

3. Al Govern, per a l'aplicació d'aquesta Llei, li correspon, amb caràcter general, a través del Ministeri de Treball i Immigració, impulsar en el seu àmbit la realització de les actuacions de promoció, difusió i formació de l'economia social, sense perjudici de les facultats d'altres departaments ministerials en relació amb l'activitat econòmica, empresarial i social que portin a terme les entitats d'economia social per al compliment del seu objecte social.

4. En l'exercici de les activitats de foment de l'economia social s'han de respectar les competències de les comunitats autònomes. Des de l'Administració General de l'Estat s'han d'impulsar els mecanismes de cooperació i col·laboració necessaris amb les administracions autonòmiques per a l'exercici de les activitats de foment de l'economia social.

#### Article 9. *Consell per al Foment de l'Economia Social.*

1. El Consell per al Foment de l'Economia Social es regeix pel que disposa aquesta Llei, i es configura com a òrgan assessor i consultiu per a les activitats relacionades amb l'economia social, integrat, a través del Ministeri de Treball i Immigració, en l'Administració General de l'Estat, sense participar en la seva estructura jeràrquica. Actua com un òrgan

de col·laboració, coordinació i interlocució de l'economia social i l'Administració General de l'Estat.

2. De conformitat amb les competències atribuïdes, i d'acord amb l'àmbit d'aquesta Llei, té les funcions següents:

a) Informar i col·laborar en el procés de l'elaboració de projectes sobre qualsevol disposició legal o reglamentària que afecti entitats de l'economia social.

b) Elaborar els informes que sol·liciti el Ministeri de Treball i Immigració i altres departaments ministerials.

c) Evacuar informe previ, de conformitat amb l'article 6 d'aquesta Llei, en l'elaboració i actualització del catàleg d'entitats de l'economia social del Ministeri de Treball i Immigració.

d) Informar els programes de desenvolupament i foment de l'economia social.

e) Realitzar estudis i informes sobre qüestions i problemes que afectin l'economia social i en especial sobre el reforç del coneixement, presència institucional i projecció internacional de l'economia social.

f) Vetllar per la promoció i el respecte als principis orientadors de la present Llei.

g) Emetre informe previ en l'adopció de les mesures d'informació estadística de les entitats d'economia social en els termes de la disposició addicional primera de la present Llei.

h) Totes les altres funcions i competències que se li atribueixin per disposicions legals i reglamentàries.

3. El Consell per al Foment de l'Economia Social està compost per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions autonòmiques, de l'associació d'entitats locals més representativa, de les confederacions intersectorials representatives d'àmbit estatal, així com de les entitats sectorials majoritàries de l'economia social referides a l'article 5 d'aquesta Llei que no estiguin representades per les confederacions intersectorials esmentades, de les organitzacions sindicals més representatives i per cinc persones de prestigi reconegut en l'àmbit de l'economia social designades pel Ministeri de Treball i Immigració.

4. La Presidència del Consell per al Foment de l'Economia Social correspon a la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Ocupació.

5. El funcionament i composició del Consell és objecte de desplegament reglamentari, i s'ha d'ajustar al que disposen sobre òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.

Disposició addicional primera. *Informació estadística sobre les entitats de l'economia social.*

El Ministeri de Treball i Immigració ha d'adoptar, en col·laboració i coordinació amb els departaments ministerials i les administracions que puguin tenir competència en matèria registral de les entitats de l'economia social, i amb l'informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, les mesures necessàries per garantir una informació estadística de les entitats així com de les seves organitzacions de representació, periòdicament actualitzada i ajustada en la seva classificació al catàleg que preveu l'article 6 d'aquesta Llei.

Disposició addicional segona. *Finançament.*

L'impuls de les actuacions de promoció, difusió i formació a les quals es refereix l'article 8.3, així com el funcionament del Consell per al Foment de l'Economia Social que preveu l'article 9, s'han de finançar amb els crèdits que el Ministeri de Treball i Immigració tingui efectivament disponibles per a l'exercici 2010, sense que puguin suposar augment net de despesa, de conformitat amb el que estableixen el Pla d'acció immediata per a 2010 i, per a exercicis successius, el Pla d'austeritat de l'Administració General de l'Estat 2011-2013.

L'Administració General de l'Estat pot acordar amb les comunitats autònomes el foment de determinades actuacions de promoció, difusió o formació de l'economia social establint a l'efecte els convenis de col·laboració oportuns en els quals s'han de concretar els recursos que s'aportin.

Disposició addicional tercera. *Ordenació jurídica de l'ONCE com a entitat singular.*

Als efectes que preveu l'apartat 1 de l'article 5 de la present Llei, l'Organització Nacional de Cecs Espanyols (ONCE) és una organització singular d'economia social, que ajusta la seva ordenació i funcionament al que preveuen les lleis, així com la seva normativa específica d'aplicació, constituïda bàsicament pel Reial decret 358/1991, de 15 de març, de reordenació de l'ONCE i els seus Estatuts vigents; els trets bàsics i genuïns relatius a la seva activitat econòmica i empresarial, així com a la seva naturalesa d'operador de joc de reconegut prestigi, es plasmen en la present disposició addicional.

L'ONCE és una corporació de dret públic de caràcter social; que es regeix per la seva normativa específica pròpia i els fins socials de la qual es dirigeixen a la consecució de l'autonomia personal i plena integració de les persones cegues i amb deficiència visual greu; mitjançant la prestació de serveis socials, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar i d'autoorganització; caracteritzada en la seva activitat social, econòmica i empresarial, pels principis i valors de la solidaritat, l'absència d'ànim de lucre i l'interès general; que exerceix en tot el territori espanyol funcions delegades de les administracions públiques, sota el protectorat de l'Estat; i que, per al finançament dels seus fins socials, gaudeix d'un conjunt d'autoritzacions públiques en matèria de joc.

Disposició addicional quarta. *Integració de les empreses de l'economia social en les estratègies per a la millora de la productivitat.*

El Govern ha de tenir en compte les característiques especials de les empreses de l'economia social en les seves estratègies de millora de la productivitat i la competitivitat empresarial.

Disposició addicional cinquena. *Informe del Govern.*

El Govern, en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la present Llei, ha de remetre al Congrés dels Diputats un informe en el qual s'han d'analitzar i avaluar els efectes i les conseqüències de l'aplicació del seu contingut.

Disposició addicional sisena. *Exercici d'activitats sanitàries per titulats universitaris de llicenciat en psicologia o graduat en l'àmbit de la psicologia.*

1. En el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de remetre a les Corts Generals un projecte de Llei que reguli l'activitat de la «psicologia sanitària» com a professió sanitària titulada i regulada, i defineixi les condicions d'accés a la professió i les funcions que se li reserven.

2. Transitòriament, fins a l'entrada en vigor de la Llei que preveu l'apartat anterior, els qui tinguin el títol de llicenciat en psicologia o algun dels títols de graduat en l'àmbit de la psicologia que figurin inscrits en el Registre d'universitats, centres i títols com a adscrits a la branca de coneixement de ciències de la salut, poden exercir activitats sanitàries, sempre que acreditin haver adquirit una formació específica a través d'alguna de les vies següents:

a) Per haver superat els estudis de graduat/licenciat, seguint un itinerari curricular qualificat per la seva vinculació amb l'àrea docent de personalitat, avaluació i tractament psicològics, o amb la psicologia clínica i de la salut.

b) Per haver adquirit una formació complementària de postgrau no inferior a 400 hores (o el seu equivalent en crèdits europeus), de les quals almenys 100 han de tenir caràcter pràctic, vinculada a les àrees que esmenta la lletra a) anterior.

3. L'acreditació d'estar en alguna de les situacions que preveu l'apartat anterior permet sol·licitar la inscripció de consultes o gabinets de psicologies en el corresponent registre de centres, serveis i establiments sanitaris.



4. Els psicòlegs que exerceixen l'activitat en centres, establiments i serveis del Sistema Nacional de Salut, o concertats amb aquest, per fer efectives les prestacions sanitàries derivades de la cartera de serveis comuns d'aquest que corresponguin als professionals esmentats, tant en l'àmbit de l'atenció primària com en el de l'especialitzada, han de tenir el títol oficial de psicòleg especialista en psicologia clínica al qual es refereix l'apartat 3 de l'annex I del Reial decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i es classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada.

Disposició addicional setena. *Programa d'impuls de les entitats d'economia social.*

El Govern ha d'aprovar en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei un programa d'impuls de les entitats d'economia social, amb una atenció especial a les de singular arrelament en el seu entorn i a les que generin feina en els sectors més desafavorits. Aquest programa, entre d'altres, ha de reflectir les mesures següents:

1r Amb la consulta prèvia a les entitats representatives de l'economia social, del Consell per al Foment de l'Economia Social i de les comunitats autònomes, ha de revisar la normativa necessària per eliminar les limitacions de les entitats de l'economia social, de forma que aquestes puguin operar en qualsevol activitat econòmica sense traves injustificades.

2n Amb la consulta prèvia a les entitats representatives de l'economia social, del Consell per al Foment de l'Economia Social i de les comunitats autònomes, ha de remetre a les Corts un projecte de llei que actualitzi i revisi la Llei 4/1997, de 24 de març, de societats laborals.

3r Prèvia consulta amb les entitats que realitzen acció social ha de revisar la normativa de desplegament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, que li és d'aplicació, amb el fi de simplificar els procediments que s'hi regulen.

Disposició transitòria primera. *Règim transitori aplicable del Consell per al Foment de l'Economia Social.*

Fins a l'entrada en vigor del desplegament reglamentari que preveu l'article 9.5 d'aquesta Llei, el Consell per al Foment de l'Economia Social es regeix pel que disposa la disposició addicional segona de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.

Disposició transitòria segona. *Cooperatives d'habitatges.*

Sense perjudici del que disposa l'article 89.4 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, les cooperatives d'habitatges poden alienar o arrendar a tercers no socis els habitatges de la seva propietat si ho van iniciar amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei. En aquest cas, l'alienació o arrendament dels habitatges i les seves condicions generals han d'haver estat acordats prèviament per l'Assemblea General. Addicionalment, aquestes operacions amb tercers no socis poden arribar com a límit màxim al 50 per cent de les realitzades amb els socis. L'Assemblea General també ha d'acordar el destí de l'import obtingut per l'alienació o arrendament.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

La present Llei constitueix legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.13a de la Constitució que atribueix a l'Estat les «bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica». No obstant això, no tenen caràcter bàsic:

a) Els continguts d'aquesta Llei que fan referència a l'organització i funcionament d'òrgans de l'Estat o d'òrgans adscrits a l'Administració de l'Estat: article 8.3 i article 9.

b) La disposició addicional primera que s'incardina a l'article 149.1.31a de la Constitució que atribueix a l'Estat la competència en matèria d'«Estadística per a fins estatals».

Disposició final segona. *Habilitació al Govern.*

Es faculta el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquesta Llei en l'àmbit de les seves competències.

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.*

El text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional vint-i-cinquena, que queda redactat en els termes següents:

«1. La tramitació de les prestacions i altres actes en matèria de Seguretat Social, inclosa la protecció per desocupació, que no tinguin caràcter recaptador o sancionador s'ha d'ajustar al que disposa la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, amb les especialitats que s'hi preveuen per a aquests actes pel que fa a impugnació i revisió d'ofici, així com amb les que estableixen la present disposició addicional, la disposició addicional cinquantesena d'aquesta Llei o altres disposicions que siguin d'aplicació.»

Dos. Es modifiquen els apartats 2 i 4 de la disposició addicional cinquantesena, que queden redactats en els termes següents:

«2. Les notificacions dels actes administratius que derivin o es dictin com a conseqüència de les dades que s'hagin de comunicar electrònicament a través del sistema RED, realitzades als autoritzats per a l'esmentada transmissió, s'han d'efectuar obligatòriament per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics a la seu electrònica de la Seguretat Social, i són vàlides i vinculants a tots els efectes legals per a les empreses i subjectes obligats als quals es refereixin les dades esmentades, llevat que aquestes últimes hagin manifestat la seva preferència perquè la notificació en seu electrònica se'ls efectui directament a ells o a un tercer.»

«4. En els casos que preveu l'article 59.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, les notificacions que no s'hagin pogut realitzar a la seu electrònica de la Seguretat Social o al domicili de l'interessat, de conformitat amb el que indiquen els apartats anteriors, s'han de practicar exclusivament al tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social situat a la dita seu electrònica, i no escau publicar-les per cap altre mitjà.

Transcorreguts vint dies naturals des que la notificació s'ha publicat en el tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social, s'entén que ha estat practicada, es dóna per complert el tràmit i es continua el procediment.

El tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social ha de ser gestionat per la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social. La pràctica de la notificació s'ha d'efectuar en els termes que es determinin per ordre del Ministeri de Treball i Immigració.»

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

La present Llei entra en vigor al cap d'un mes de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 29 de març de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,  
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO